

**Аннотация к рабочей программе по учебному предмету
«Родной (татарский) язык»
для 10-11 классов (СОО ФГОС)**

**Муниципаль бюджет гомуми белем учреждение
се Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
« Имәнкискә урта гомуми белем мәктәбе»**

**«ТУГАН ТЕЛ (ТАТАР ТЕЛЕ)» ФӘНЕННӘН 10-11 НЧЕ СЫЙНЫФ ӨЧЕН
ЭШ ПРОГРАММАСЫ**

Төзеделәр : Шәймөхәммәтова Алия Мөхәммәтжан кызы,
югары категорияле татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Жиһаншина Гүзәл Нурмөхәммәт кызы,
беренче категорияле татар теле һәм әдәбияты укытучысы

АҢЛАТМА ЯЗУЫ

10-11 сыйныфлар өчен “Туган тел (татар теле)” эш программасы гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты таләпләренә туры килерлек итеп, түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

1. Россия Федерациясенең “Мәгариф турында”гы Законы (Федеральный закон от 29.12.2012 273-ФЗ “Об образовании в Российской Федерации”). ст.28 п.3.6;
2. Россия Федерациясенең “Россия Федерациясе халык телләре турында”гы 126-ФЗ нчы номерлы Законы (24.07.1998).
3. Урта гомуми белем бирүнең Федераль дәүләт белем бирү стандарты (Россия Мәгариф һәм Фән министрлыгында расланган). 17.05 2012.№413(өстәмәләр белән)
4. МБОУ «ИСОШ» уставы
5. ООП ООО МБОУ “ИСОШ” – Гомуми урта белем бирүнең төп укыту программасы
6. Эш программалары турында мәктәпнен локаль акты
7. Татар телендә укыта торган гомуми урта белем бирү оешмалары өчен«туган тел (татар теле)» фәнненән үрнәк программа-проект (10-11 сыйныфлар) гомуми белем бирүнең федераль укыту-методик оешмасы тарафыннан хупланган (протокол - 17 сентябрь 2020 г. № 2/17) төзүче-авторлар:Л.Р.Гиниятуллина М.М.Шәкурова, Казан.

Эш программасы структурасы.

Эш программасы түбәндәге бүлекләргә үз эченә ала:

- титул бите
- аңлатма язуы
- укыту предметының эчтәлегә
- укучыларның әзерлек дәрәжәсенә таләпләр
- календарь - тематик планлаштыру

Предметның уку-укыту планында тоткан урыны.

Программа буенча 10 нчы сыйныфта 35 дәрәс үткәрү каралган. Мәктәпнең укыту планында “Туган тел(татар теле)”нә 35 сәгать бирелә.

Программа буенча 11 нче сыйныфта 34 дәрәс үткәрү каралган. Мәктәпнең укыту планында “Туган тел(татар теле)”нә 34 сәгать бирелә.

Укыту предметының эчтәлегә

Сөйләм.

Тел һәм сөйләм. Сөйләмнең төрләре (сөйләмә, язма, диалогик сөйләм, монологик сөйләм).

Сөйләм төрләре һәм аларның үзенчәлекләре. Кулланылышы ягыннан сөйләм төрләре, аларның үзенчәлекләре: көнкүреш аралашу теле, фәнни аралашу теле, ижтимагый-сәясәи аралашу теле, рәсми аралашу теле. Сөйләм ситуациясе, аның төп компонентлары.

Сөйләм эшчәнлегә буларак текст.

Сөйләмә һәм язма текстлар. Текстның мәгънәви һәм композицион бөтенлеге. Текстта сүзләр бәйләнеше. Текст структурасы. Текстның композицион, жанр төрлелеге. Текстка анализ ясау. Текст төзү нормаларының сакланышы (логик яктан төзеклеге, бәйләнеше, темага туры килүе, эзлеклелеге һ.б.)

Телнең кулланылыш ягыннан төрләре: көнкүреш сөйләм теле, матур әдәбият теле, функциональ стильләр: фәнни стиль, публицистик стиль, рәсми эш кәгазьләре стили, хәзерге электрон чаралар теле, интернет теле, аларның үзенчәлекләре. Татар милли мәдәнияте кысаларында һәм мәдәниягә аралашуга бәйлә сөйләм нормалары. Татар сөйләменә сәнгатьлелеге. Рәсми һәм рәсми булмаган аралашуда милли-мәдәни нормаларны кулланылуы. Татар милли мәдәнияте кысаларында һәм мәдәниягә аралашуга бәйлә сөйләм нормалары. Телнең орфоэпик һәм интонацион нормаларын саклап, фикерне жиккерү; сөйләм этикеты үрнәкләреннән дөрес файдалану.

Тел системасы

Татар теле турында гомуми мәгълүмат.

Телнең аралашу чарасы булуы.

Телнең рухи мирас ядкарә булуы. Татар язуы тарихы, рун, уйгыр, гарәп, латин, кирилл язулары турында төшенчә.

Телнең төп функцияләре. Туган телнең һәрбер халык тормышында һәм кешене шәхес итеп формалаштырудагы роле.

Язма әдәби телнең барлыкка килүе. Хәзерге татар (милли) әдәби теле.

Дөньядагы телләр һәм аларны төркемләү. Кардәш һәм кардәш булмаган телләр. Төрки телләр группасы.

Татар теленә төрки телләр арасында тоткан урыны. Татарлар яши торган төбәкләр.

Телнең кеше тормышында һәм жәмгыятьтә тоткан урыны. Әдәби тел турында төшенчә.

Татар теленә яшәеш формалары: территорияль һәм ижтимагый диалектлар, гади сөйләм турында гомуми төшенчә.

Тел һәм мәдәниягә бәйләнеше. Татар теле – татар әдәбиятының теле. Татар теленә тел сурәтләү чаралары һәм аларның сөйләмдә кулланылышы. Атаклы татар тел галимнәре.

Фонетика һәм орфоэпия.

Фонетика һәм орфоэпия турында гомуми төшенчә. Аваз. Фонема. Татар һәм рус телләрендә сузык авазлар һәм тартык авазлар.

Татар телендә басым. Интонация белән эшләү.

Әдәби тел нормалары. Орфоэпик нормалар турында төшенчә. Сөйләмнең әйтелеш нормаларына нисбәтле бәйләү.

Графика

Графика һәм орфография. Татар алфавиты.

Рун язуы турында төшенчә. Гарәп язуы үрнәкләре белән таныштыру. Латин графикасы. Кириллица. Телнең орфографик нормалары.

Морфемика (сүз төзелеше) һәм ясалышы

Сүз төзелеше һәм ясалышы.

Сүзнең мәгънәле кисәкләре.

Татар телендә сүз ясалыш ысуллары.

Сүз төзелешендә тарихи үзгәрешләр турында гомуми аңлатма. Этимологик анализ турында төшенчә.

Сүз төзелешенә төп сәнгати чаралары.

Сүзләрне сүз ясалышы һәм төзелеше ягыннан анализлау.

Лексикология һәм фразеология.

Сүз – телнең төп берәмлеге. Сүзнең лексик мәгънәсе. Төрки-татар сүзләре һәм алынма сүзләр.

Татар теленең сүзлек составы. Нейтраль сүзләр һәм стилистик бизәкле сүзләр.

Лексиканың стилистик катламнары. Фразеологизмнарның сөйләмдә кулланылыш үзенчәлекләре.

Икетеллек шартларында татар теленең лексик һәм фразеологик составы арту.

Татар теленең төп лексик нормалары. Лексиканың төп сәнгати чаралары. Лексик анализ ясау.

Морфология

Сүз төркемнәренең лексик-грамматик төрләре. Сүз төркемнәренең классификациясе.

Сүз төркемнәренең үзара мөнәсәбәте. Телнең төп морфологик нормалары. Морфологиянең төп сәнгати чаралары.

Морфологик анализ ясау.

Синтаксис

Синтаксисбуенча гомуми мәгълүмат. Сүзтезмә һәм жөмлә. Жөмләдә сүзләр бәйләнеше.

Жөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре. Гади жөмлә төрләре.

Кушма жөмлә турында төшенчә. Татар һәм рус телләрендә иярченле кушма жөмләнең төзелеше.

Текст синтаксисы турында гомуми төшенчә. Телнең төп синтаксик нормалары. Синтаксисның төп сәнгати чаралары.

Синтаксик анализ ясау.

Сөйләм культурасы

Язма тел һәм сөйләмә тел төшенчәләре. Әдәби сөйләмгә куелган таләпләр турында гомуми мәгълүмат. Сөйләмдә лексик чараларның (синонимнар, антонимнар, калькалар, фразеологизмнар, мәкаль һәм әйтемнәр) кулланылыш мөмкинлекләре.

Хәзерге матбугатта һәм электрон чараларда татар теленең кулланылыш үзенчәлекләре турында гомуми мәгълүмат.

Пунктуация.

Татар телендә тыныш билгеләре. Пунктуацион норма. Пунктуацион-мәгънәви кисәк.

Тел һәм мәдәният .

Татар халкының теле, мәдәнияте һәм тарихы арасындагы бәйләнеш.

Татар сөйләм әдәбе. Аралашуның төрәнә бәйле сөйләм әдәбен куллану.

Укучыларның эзерлек дәрәжәсенә таләпләр

«Туган тел(татар теле)» предметын өйрәнү нәтижәсендә укучы түбәндәгеләрне белергә тиеш:

- татар теле, тарихы һәм мәдәниятең башка халыклар мәдәнияте, теле һәм тарихы белән бәйләнеше;
 - татар теле үсешенең тарихын, үсеш этапларын һәм төп тенденцияләрен;
 - «сөйләм ситуацияләре һәм аның компонентлары», «әдәби тел», «тел нормалары», «сөйләм культурасы» төшенчәләренең мәгънәсен;
 - телнең төп берәмлекләрен һәм дәрәжәләрен, аларның билгеләрен һәм үзара бәйләнешләрен;
 - хәзерге татар әдәби теленең орфоэпик, лексик, грамматик, орфографик һәм пунктуацион кагыйдәләрен;
 - сөйләм нормаларын ижтимагый-мәдәни, уку-укыту, фән, рәсми аралашу даирәсендә куллану кагыйдәләрен;
- эшле белергә тиеш:

• үз сөйләмен контрольдә тотарга; тел кагыйдәләренен үтәләше, куелган коммуникатив бурычларга ирешү эффектлылыгыннан чыгып телдән һәм язма сөйләмне бәяли белергә;

- тел берәмлекләрен дәрәслек, төгәллек һәм урынлы куллану күзлегеннән анализлый белергә;
- төрле функциональ стильгә караган текстларга лингвистик анализ ясай белергә;
- коммуникация төренә карап, тиешле сөйләм этикеты кагыйдәләрен куллана белергә;
- фольклор, тарихи һәм әдәби әсәрләр мисалында милли-мәдәни компонентлы тел берәмлекләрен танып белергә;
- телдә чагылыш тапкан милли-мәдәни үзенчәлекләрен танып белергә, шул белемнәр нигезендә төрле тел күренешләрен аңлата

белергә;

- укуда һәм көндәлек тормышта татар сөйләм культурасы кагыйдәләрен кулланырга;

тыңлап аңлау һәм уку

- коммуникатив бурычларга карап төп уку төрләрен кулланырга (танып белү максатыннан чыгып уку һ.б.);
- төрле чыганақлардан кирәкле мәгълүматны сайлап алырга: дәрәслекләр һәм фәнни текстлардан, белемләрдән, массакүләм мәгълүмат чараларыннан, шул исәптән төрле электрон чыганақлардан;

сөйләү һәм язу

- уку-уқыту, фән, ижтимагый-мәдәни һәм рәсми аралашу даирәләренә караган төрле типтагы һәм жанрдагы монологик һәм диалогик текстларны телдән һәм язмага төзәргә;

- хәзерге татар әдәби теленә төп орфоэпик, лексик, грамматик кагыйдәләрен сөйләм практикасында кулланырга;
- хәзерге татар әдәби теленә төп орфографик һәм пунктуацион нормаларын язу практикасында сакларга;
- аралашуның төрле өлкәләрендә һәм очрақларында, шул исәптән бәхәслә мәсьәләләрен хәл иткәндә, сөйләм нормаларын сакларга;
- телдән һәм язма текстларны мәгълүмати эшкәртүдә төп алымнарны кулланырга;
- этнокультур лексиканың мәгънәви кыйммәтен аңларга һәм сөйләмдә кулланырга.

Алынган белем һәм күнекмәләрен көндәлек тормышта түбәндәге максатларга ирешү өчен кулланырга:

- татар телен халыкның рухи, әхлакый һәм мәдәни кыйммәте буларак аңлау өчен; бөтен дөнья мәдәнияте һәм милли мәдәният белән танышу өчен;
- интеллектуаль һәм ижади сәләтләрен, мөстәкыйль эшләү күнекмәләрен үстерү өчен; төрле эшчәнлек өлкәләрендә үзене күрсәтү һәм үзүсеш өчен;
- сүзлек запасын арттыру; тел һәм сөйләм чараларын куллану даирәсен киңәйтү; үз сөйләменә күзәтү нигезендә үз-үзенә бәя бирү күнекмәсен үстерү өчен;
- коммуникатив сәләтне камилләштерү; шәхесара һәм мәдәниятара аралашуга, хезмәттәшлеккә әзерлекне арттыру өчен.

Планируемые результаты освоения учебного предмета

В результате изучения предмета «Родной (татарский) язык» на уровне среднего общего образования у выпускника будут сформированы личностные, метапредметные и предметные результаты.

Личностные результаты

У выпускника будут сформированы:

личностные результаты в сфере отношений обучающихся к себе, к своему здоровью, к познанию себя:

- ориентация обучающихся на реализацию позитивных жизненных перспектив, инициативность, креативность, готовность и способность к личностному самоопределению, способность ставить цели и строить жизненные планы;
- готовность и способность обучающихся к отстаиванию собственного мнения.

Личностные результаты в сфере отношений обучающихся к России как к Родине (Отечеству):

- российская идентичность, способность к осознанию российской идентичности в поликультурном социуме, чувство причастности к историко-культурной общности российского народа и судьбе России, патриотизм, готовность к служению Отечеству, его защите;
- уважение к своему народу, чувство ответственности перед Родиной, гордости за свой край, свою Родину, прошлое и настоящее многонационального народа России, уважение к государственным символам (герб, флаг, гимн).

Личностные результаты в сфере отношений обучающихся с окружающими людьми:

- нравственное сознание и поведение на основе усвоения общечеловеческих ценностей, толерантного сознания и поведения в поликультурном мире, готовности и способности вести диалог с другими людьми, достигать в нем взаимопонимания, находить общие цели и сотрудничать для их достижения;
- принятие гуманистических ценностей, осознанное, уважительное и доброжелательное отношение к другому человеку, его мнению, мировоззрению.

Личностные результаты в сфере отношений обучающихся к окружающему миру, живой природе, художественной культуре:

- готовность и способность к образованию, в том числе самообразованию, на протяжении всей жизни; сознательное отношение к непрерывному образованию как условию успешной профессиональной и общественной деятельности;
- экологическая культура, бережное отношение к родной земле, природным богатствам России и мира; понимание влияния социально-экономических процессов на состояние природной и социальной среды, ответственность за состояние природных ресурсов.

Личностные результаты в сфере отношений обучающихся к семье и родителям, в том числе подготовка к семейной жизни:

- ответственное отношение к созданию семьи на основе осознанного принятия ценностей семейной жизни;
- положительный образ семьи, родительства (отцовства и материнства), интериоризация традиционных семейных ценностей.

Личностные результаты в сфере отношения обучающихся к труду, в сфере социально-экономических отношений:

- осознанный выбор будущей профессии как путь и способ реализации собственных жизненных планов;

- уважение к труду и людям труда, трудовым достижениям, добросовестное, ответственное и творческое отношение к разным видам трудовой деятельности.

Выпускник получит возможность научиться:

- *воспитать уважение к культуре, языкам, традициям и обычаям народов, проживающих в Российской Федерации;*
- *хорошо относиться идеям интернационализма, дружбы, равенства, взаимопомощи народов.*

Метапредметные результаты

Метапредметные результаты освоения образовательной программы представлены тремя группами универсальных учебных действий.

Регулятивные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

- самостоятельно определять цели, задавать параметры и критерии, по которым можно определить, что цель достигнута;
- оценивать возможные последствия достижения поставленной цели в деятельности, собственной жизни и жизни окружающих людей, основываясь на соображениях этики и морали;
- ставить и формулировать собственные задачи в образовательной деятельности и жизненных ситуациях;
- организовывать эффективный поиск ресурсов, необходимых для достижения поставленной цели;
- сопоставлять полученный результат деятельности с поставленной заранее целью.

Выпускник получит возможность научиться:

- *оценивать ресурсы, в том числе время и другие нематериальные ресурсы, необходимые для достижения поставленной цели;*
- *выбирать путь достижения цели, планировать решение поставленных задач, оптимизируя материальные и нематериальные затраты.*

Познавательные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

- искать и находить обобщенные способы решения задач, в том числе, осуществлять развернутый информационный поиск и ставить на его основе новые (учебные и познавательные) задачи;
- критически оценивать и интерпретировать информацию с разных позиций, распознавать и фиксировать противоречия в информационных источниках;
- использовать различные модельно-схематические средства для представления существенных связей и отношений, а также противоречий, выявленных в информационных источниках;
- находить и приводить критические аргументы в отношении действий и суждений другого; спокойно и разумно относиться к критическим замечаниям в отношении собственного суждения, рассматривать их как ресурс собственного развития;
- менять и удерживать разные позиции в познавательной деятельности.

Выпускник получит возможность научиться:

- *осознанно и произвольно строить сообщения в устной и письменной форме;*
- *осуществлять выбор наиболее эффективных способов решения задач в зависимости от конкретных условий;*
- *строить логическое рассуждение, включающее установление причинно-следственных связей;*
- *осуществлять расширенный поиск информации с использованием ресурсов библиотек и Интернета.*

Коммуникативные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

- осуществлять деловую коммуникацию как со сверстниками, так и со взрослыми (как внутри образовательной организации, так и за ее пределами);
- при осуществлении групповой работы быть как руководителем, так и членом команды в разных ролях (генератор идей, критик, исполнитель, выступающий, эксперт и т. д.);
- координировать и выполнять работу в условиях реального, виртуального и комбинированного взаимодействия;
- развернуто, логично и точно излагать свою точку зрения с использованием адекватных (устных и письменных) языковых средств.

Выпускник получит возможность научиться:

- *адекватно использовать речевые средства для эффективного решения разнообразных коммуникативных задач;*
- *использовать речь для планирования и регуляции своей деятельности;*
- *учитывать разные мнения и интересы и обосновывать собственную позицию.*

Предметные результаты

Основными предметными результатами изучения предмета «Родной (татарский) язык» являются формирование умений в области говорения, слушания, чтения и письменной речи; приобретение обучающимися знаний о фонетике, лексике, грамматике и стилистике татарского языка.

Предметные результаты ориентированы на общую функциональную грамотность, формирование компетентностей для повседневной жизни и общего развития. Применительно к учебному предмету «Родной (татарский) язык» эта группа результатов предполагает:

- понимание учебного предмета, сформированность понятий о нормах татарского литературного языка и речевого поведения, осознанное применение знаний о них в речевой практике;
- сформированность представлений об изобразительно-выразительных возможностях родного (татарского) языка, развитость языкового вкуса, потребности в совершенствовании коммуникативных умений в области татарского языка для осуществления межличностного и межкультурного общения;
- сформированность умений решать основные практические языковые задачи: включаться в продуктивное общение, работать с текстами, оценивать собственную и чужую речь с позиции соответствия нормам татарского языка;
- осознание содержательных и инструментальных межпредметных связей родного (татарского) языка с литературой (татарской и русской), русским языком и др.

Предметные результаты к концу 10 класса

Обучающийся научится:

Язык, общие сведения о языке, разделы науки о языке

- сопоставлять систему гласных и согласных звуков в татарском и русском языках;

- определять звук и фонему;
- распознавать ударение в татарском языке;
- работать с интонацией;
- применять общие сведения о графике, орфографические принципы, орфоэпические нормы татарского языка на практике;

- характеризовать слово как основную единицу языка;
- распознавать лексическое значение слова;
- определять слова тюрко-татарского происхождения и заимствования;
- избегать засорения речи иноязычными словами;
- распознавать однозначные и многозначные слова;
- распознавать слова в прямом и переносном значении;
- распознавать особенности употребления фразеологизмов в речи;
- определять увеличение лексического и фразеологического состава татарского языка в условиях двуязычия;
- формулировать понятие об этимологии;
- определять значение пословиц, поговорок, крылатых выражений и правильно употреблять их в речи;
- проводить лексический анализ слова;
- определять строение и способы образования слов;
- характеризовать способы словообразования в татарском языке;
- проводить морфемный и словообразовательный анализ.

Речь, речевое общение и культура речи

- следить в общих чертах за основными моментами долгой дискуссии или доклада;
- читать в целях полного понимания информации;
- предоставлять фактическую информацию;
- делать ясный, логично выстроенный доклад;
- употреблять в речи лексические единицы в рамках изученной тематики; наиболее распространенные устойчивые словосочетания, оценочную лексику; наиболее распространенные аналитические глаголы; различные средства связи для обеспечения целостности высказывания;
- писать отзывы на фильм или книгу;
- соблюдать культуру научного и делового общения в письменной форме;
- оценивать стилистические ресурсы языка;
- соблюдать культуру чтения, говорения, слушания и письма;
- оценивать эстетическую сторону речевого высказывания при анализе текстов.

Предметные результаты к концу 11 класса

Выпускник научится:

Язык, общие сведения о языке, разделы науки о языке

- различать язык и речь;
- использовать знание основных признаков текста и особенностей функционально-смысловых типов речи в практике его создания;
- распознавать тексты разных функциональных разновидностей языка;
- проследить историю письменности татарского языка;
- определять роль языка в жизни человека и общества;
- распознавать литературный язык и диалект;
- распознавать формы существования татарского языка: разговорная речь, территориальные и социальные диалекты;
- классифицировать части речи; характеризовать взаимодействие частей речи;
- проводить морфологический анализ слова;
- распознавать словосочетание и предложение; определять синтаксическую связь в предложении, главные и второстепенные члены предложения, виды простых и сложных предложений; сопоставлять строение сложноподчиненных предложений в татарском и русском языках;
- проводить синтаксический анализ;
- применять пунктуационные нормы татарского языка.

Речь, речевое общение и культура речи. Текст

- различать язык и речь;
- определять основные признаки текста (делить на значимые взаимосвязанные части);
- определять тему, идею и микротему текста;
- использовать знание основных признаков текста и особенностей функционально-смысловых типов речи в практике его создания;
- анализировать текст с учетом его тематики, основной идеи и структуры;
- создавать тексты, различные по жанру и стилю с соблюдением соответствующих норм (последовательность, взаимосвязь частей, соответствие выбранной теме);
- совершенствовать умения понимать на слух основное содержание аудио- и видеотекстов различных жанров (радио- и телепрограмм, записей, кинофильмов; объявлений по громкоговорителю – информации, правил, предупреждений) монологического и диалогического характера с нормативным произношением в рамках изученной тематики;
- читать и понимать аутентичные тексты различных стилей (публицистического, художественного, разговорного, научного, официально-делового) и жанров (рассказов, газетных статей, рекламных объявлений, брошюр, проспектов);
- отделять в прочитанных текстах главную информацию от второстепенной, выявлять наиболее значимые факты, выражать свое отношение к прочитанному;
- готовить интервью;
- кратко комментировать точку зрения другого человека;
- детально высказываться по широкому кругу вопросов, в том числе поясняя свою точку зрения;

- употреблять в речи основные синтаксические конструкции в соответствии с коммуникативной задачей; коммуникативные типы предложений; различные союзы, послелого и другие средства связи;
- использовать в речи устойчивые выражения и фразы в рамках изученной тематики;
- письменно сообщать свое мнение по поводу фактической информации в рамках изученной тематики;
- писать тексты с четкой структурой, включающие аргументы, развернутые рассуждения, примеры и выводы, на широкий спектр тем;
- правильно использовать лексические и грамматические средства связи предложений при построении текста;
- оценивать собственную и чужую речь с позиции соответствия языковым нормам;
- определять тему, идею и микротему текста;
- распознавать функционально-семантические типы речи: описание, суждение, осмысление;
- анализировать текст с учетом его тематики, основной идеи и структуры;
- создавать тексты, различные по жанру и стилю с соблюдением соответствующих норм (последовательность, взаимосвязь частей, соответствие выбранной теме).